

Määräysluonnos

Rahapelilain mukainen raportointivelvollisuus

Sisällys

1 Säädöstausta, soveltamisala ja määritelmät.....	2
1.1 Valvontaviranomaisen määräyksenantovaltuus.....	2
1.2 Lainsäädäntö.....	2
1.3 Soveltamisala.....	2
1.4 Määritelmät.....	2
2 Vuosittainen raportointivelvollisuus.....	3
2.1 Raporttien toimittamistapa ja määräajat.....	3
2.2 Hallintoasian käsittelykieli.....	3
2.3 Asiakirjojen julkisuus.....	3
3 Vuosittaisten raporttien sisältö ja määräajat.....	4
3.1 Seuraavan vuoden toimintasuunnitelma.....	4
3.2 Seuraavan vuoden talousarvio.....	5
3.3 Edellisen vuoden tilinpäätösasiakirjat.....	5
3.4 Selvitys rahapelien markkinoinnista edelliseltä vuodelta.....	5
3.5 Selvitys rahapelitoiminnan kehityksestä edelliseltä vuodelta.....	7
3.6 Omavalvontasuunnitelma ja selvitys toimenpiteistä rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.....	7
3.7 Selvitys epäsäännöllisestä tai epäilyttävästä vedonlyönnistä, kilpailumanipulaatiotapauksista sekä kilpailumanipulaation torjuntatoimenpiteistä.....	10
4 Raportointivelvollisuuden laiminlyönti.....	11
5 Voimaantulo.....	11

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

1 Säästöstausta, soveltamisala ja määritelmät

1.1 Valvontaviranomaisen määräysenantovaltuus

Valvontaviranomaisen oikeus antaa velvoittava määräys perustuu rahapelilain 68 §:n 2 momenttiin. Mainitun momentin mukaan valvontaviranomainen voi antaa tarkempia määräyksiä selvitysten toimittamisen määräajoista ja selvitysten sisällöstä.

Rahapelilain 57 §:n mukaan valvontaviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto. Lain 106 §:n mukaan Poliisihallitus toimii 57 §:ssä tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena 31 päivään joulukuuta 2026.

1.2 Lainsäädäntö

Tämän määräyksen aihepiiriin liittyvät seuraavat säädökset

- rahapelilaki (xxx/2025)
- hallintolaki (434/2003)
- kielilaki (423/2003)
- laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003)
- kirjanpitolaki (1336/1997)
- uhkasakkolaki (1113/1990).

1.3 Soveltamisala

Tätä määräystä sovelletaan rahapelilain (xxx/2025) 5 §:ssä tarkoitetun yksinoikeustoimiluvan haltijaan sekä lain 6 §:ssä tarkoitetun rahapelitoimiluvan haltijaan.

1.4 Määritelmät

Tässä määräyksessä käytetään jäljempänä seuraavia määritelmiä. Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

- *yksinoikeustoimiluvalla* rahapelilain 5 §:ssä tarkoitettuihin rahapeliin toimeenpanomuotoihin myönnettyä toimilupaa
- *rahapelitoimiluvalla* rahapelilain 6 §:ssä tarkoitettuihin rahapeliin toimeenpanomuotoihin myönnettyä toimilupaa
- *markkinoinnilla* rahapelilain 4 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetulla tavalla mainontaa, epäsuoraa mainontaa ja muuta myynninedistämistoimintaa

2 Vuosittainen raportointivelvollisuus

2.1 Raporttien toimittamistapa ja määräajat

Kaikki vuosittaiset raportit toimitetaan valvontaviranomaiselle kirjallisesti. Sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 9 §:n mukaan vireillepanossa ja asian muussa käsittelyssä vaatimuksen kirjallisesta muodosta täyttää myös viranomaiselle toimitettu sähköinen asiakirja.

Vuosittaisten raporttien toimittamisen määräajat on yksilöity tässä määräyksessä kunkin raportin osalta erikseen. Määräajat on sidottu toimiluvanhaltijan tilikausiin siten, että edellisen tilikauden toiminnasta raportoidaan pääsääntöisesti kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä ja seuraavalle tilikaudelle suunnitellusta toiminnasta raportoidaan kyseisen tilikauden alkuun mennessä.

Rahapelilain 68 §:n 3 momentin mukaan tässä määräyksessä tarkoitetut vuosittaiset raportit on toimitettava myös sisäministeriölle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle.

2.2 Hallintoasian käsittelykieli

Kielilain (423/2003) 1 §:n mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Lain 2 §:ssä on turvattu jokaisen oikeus käyttää viranomaisessa omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia. Viranomainen voi antaa parempaa kielellistä palvelua kuin kielilaissa edellytetään. Kielilain 12 §:n mukaan hallintoasian käsittelykielenä kaksikielisessä viranomaisessa on asianosaisen kieli.

Kielilain säännösten nojalla vuosittaiset raportit käsitellään valvontaviranomaisessa suomeksi tai ruotsiksi. Asiakirjat tulee toimittaa suomen tai ruotsin kielellä toimiluvanhaltijan valinnan mukaan.

Jos vuosittaisen raportoinnin yhteydessä toimitetaan asiakirjoja tai asiakirjajäljennöksiä, joiden kieli on muu kuin suomi tai ruotsi, voi valvontaviranomainen tarvittaessa pyytää kyseisistä asiakirjoista suomen- tai ruotsinkieliset käännökset. Tällöin toimiluvanhakija vastaa asiakirjojen käännättämisestä, käännöskustannuksista sekä käännösten toimittamisesta valvontaviranomaiselle.

2.3 Asiakirjojen julkisuus

Vuosittaisten raporttien käsittelyssä noudatetaan viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Mikäli raportoinnin yhteydessä annetaan sellaisia tietoja, jotka toimiluvan hakijan mukaan ovat salassa pidettäviä, tulee salassa pidettävät tiedot yksilöidä ja merkitä toimitettavaan aineistoon. Salassa pidettävien tietojen osalta tulee mainita myös salassapidon peruste.

Arvioinnin tietojen julkisuudesta tekee viranomainen, jolle asiakirjat on toimitettu. Arvioinnissa lähtökohtana on viranomaisen toiminnan julkisuus. Viranomaisen asiakirjat ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Rahapelilain 68 §:n mukaiset vuosittaiset raportit toimitetaan

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

valvontaviranomaisen lisäksi sisäministeriölle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle. Kukin näistä viranomaisista arvioi asiakirjojen julkisuuden itsenäisesti.

3 Vuosittaisten raporttien sisältö ja määräajat

3.1 Seuraavan vuoden toimintasuunnitelma

Rahapelilain 68 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan toimiluvanhaltijan on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain seuraavan vuoden toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelmassa kuvataan toimiluvanhaltijan suunnitelmia tulevan vuoden toiminnalle. Jos toimiluvanhaltija on oikeushenkilö, jonka tilikausi on muu kuin kalenterivuosi, laaditaan toimintasuunnitelma seuraavalle tilikaudelle. Toimintasuunnitelma on toimitettava vuosittain seuraavan tilikauden alkuun mennessä.

Toimintasuunnitelmassa kuvataan toimiluvanhaltijan koko toimintaa. Tästä syystä toimintasuunnitelmien sisältö ja laajuus voivat vaihdella riippuen toimijasta ja toiminnan kokonaisuudesta, jota tämä harjoittaa. Rahapelilakiin perustuvan vuosittaisen raportointivelvollisuuden näkökulmasta toimintasuunnitelman tulee kuitenkin aina sisältää rahapelitoimintaan ja myönnettyyn toimilupaa liittyvät keskeiset suunnitelmat. Näitä ovat ainakin suunnitellut muutokset yritysjärjestelyissä, rahapelivalikoimassa ja asiamiestoiminnassa. Toimintasuunnitelmassa tulee kuvata myös seuraavan vuoden markkinointia, kuten markkinoinnin painopisteistä ja suunniteltuja markkinointikanavia.

Koska suunnitellut toimet voivat muuttua ajan kuluessa, on mahdollista, että toimintasuunnitelmassa kuvatut toimenpiteet eivät välttämättä toteudu. Suunnitelmaan sisällytetyt toimenpiteet saattavat myös erota jossain määrin seuraavan vuoden raportoinnin yhteydessä ilmenevistä toteutuneista toimenpiteistä. Tulevien valvontatoimenpiteiden suuntaamiseksi suunnitelmassa tulee kuitenkin pyrkiä kuvaamaan rahapelitoimintaan ja myönnettyyn lupaan vaikuttavat muutokset sillä tarkkuudella, kun se suunnitelmia laadittaessa on mahdollista.

Toteutuneiden suunnitelmien osalta tulee huomioida, että toimiluvanhaltijalla on rahapelilain 18 §:n 1 ja 2 momentin mukainen velvollisuus ilmoittaa valvontaviranomaiselle olennaisista muutoksista, jotka koskevat toimiluvanhaltijaa, sen toimintaa, omistusta, johtoa tai taloudellisia toimintaedellytyksiä taikka oikeushenkilön kohdalla oikeushenkilön omistukseen, sopimukseen tai muuhun järjestelyyn perustuvaa määräysvallan siirtymistä. Viranomaiselle ilmoitettavia olennaisia muutoksia ovat esimerkiksi vaihdokset hakijan omistajissa ja johdossa, sakko- ja rikostuomiot, konkurssi, liiketoimintakielto tai muu olennainen vakavaraisuudessa tapahtunut muutos. Lisäksi olennaisia muutoksia ovat toimilupahakemuksessa ilmoitettuihin tietoihin tulleet muutokset, kuten peliohjelmistotoimittajan tai edustajan vaihdos, muutos markkinoinnissa käytettävissä brändinimissä, asiamiesten vaihdos tai muutos hakijan organisaatiomuodossa. Muutosilmoitus on tehtävä kirjallisesti kahden viikon kuluessa muutoksen toteutumisesta.

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

3.2 Seuraavan vuoden talousarvio

Rahapelilain 68 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan toimiluvanhaltijan on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain seuraavan vuoden talousarvio. Jos toimiluvanhaltija on oikeushenkilö, jonka tilikausi on muu kuin kalenterivuosi, laaditaan talousarvio seuraavalle tilikaudelle. Talousarviossa ilmoitetaan arvio seuraavan tilikauden tuloista ja menoista. Talousarviosta tulee ilmetä esimerkiksi suunnitellut investoinnit ja niiden rahoitus. Lisäksi talousarviosta tulee ilmetä erityisesti se, paljonko varoja on osoitettu eri toimintoihin.

Talousarviossa tulee myös esittää vähintään alustava arvio markkinointibudjetista. Talousarvio on toimitettava vuosittain seuraavan tilikauden alkuun mennessä.

3.3 Edellisen vuoden tilinpäätösasiakirjat

Rahapelilain 68 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan toimiluvanhaltijan on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain edellisen vuoden tilinpäätösasiakirjat. Jos toimiluvanhaltijan tilikausi on muu kuin kalenterivuosi, toimitetaan asiakirjat tilikaudelta. Tilinpäätöksen sisällöstä säädetään kirjanpitolain (1336/1997) 3 luvun 1 §:ssä (1620/2015).

Toimiluvanhaltijan tulee toimittaa vuosittaisen raportointivelvollisuutensa täyttämiseksi edellisen tilikauden allekirjoitettu ja hyväksytty tilinpäätös, joka sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Lisäksi toimitetaan rahoituslaskelma ja toimintakertomus, mikäli toimiluvan haltija on velvollinen niiden laatimiseen. Tilinpäätöksessä on esitettävä tuloslaskelmasta, taseesta ja mahdollisesta rahoituslaskelmasta vertailutiedot edelliseltä tilikaudelta. Tilinpäätöksen liitteenä toimitetaan tilinpäätöksestä annettu tilintarkastajan tilintarkastuskertomus. Jos toimiluvanhaltijalla on tilintarkastajan sijaan toiminnantarkastaja, liitetään tilinpäätökseen toiminnantarkastajan toiminnantarkastuskertomus. Lisäksi tilinpäätösasiakirjojen liitteenä toimitetaan kirjanpito- ja aineistoluettelot sekä tase-erittelyt, joissa eritellään tilien sisältö.

Allekirjoitetut tilinpäätösasiakirjat on toimitettava vuosittain viimeistään kuusi kuukautta tilikauden päättymisen jälkeen.

3.4 Selvitys rahapelien markkinoinnista edelliseltä vuodelta

Rahapelilain 68 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan toimiluvanhaltijan on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain selvitys rahapelien markkinoinnista edelliseltä vuodelta. Jos toimiluvanhaltija on oikeushenkilö, jonka tilikausi on muu kuin kalenterivuosi, annetaan selvitys edelliseltä tilikaudelta. Markkinointiselvitys on toimitettava vuosittain viimeistään kuusi kuukautta tilikauden päättymisen jälkeen.

Toimiluvanhaltijan markkinointiselvitykseen on sisällytettävä vähintään:

- kuvaus markkinoinnin painotuksista ja käytetyistä markkinointimenetelmistä
- tieto markkinoiduista rahapelien toimeenpanomuodoista

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

- tiedot sponsorointisopimusten kokonaismäärästä ja kokonaisuusmäärästä sekä listaus sopimuksista ja niiden kestosta (keiden tai minkä tahojen kanssa sponsorointisopimuksia on tehty ja kuinka pitkäksi aikaa)
- kuvaus suoramarkkinoinnista ja asiakasviestinnästä (millaiseen viestintään suoramarkkinointia ja asiakasviestintää käytetään)
- kuvaus markkinoinnin kohdentamisesta
- kuvaus sosiaalisen median käytöstä markkinointitoimissa ja markkinoinnin kohdeyleisöstä
- selvitys Suomeen kohdistetusta display-markkinoinnista ja hakukonemarkkinoinnista sekä listaus hakukonemarkkinoinnissa käytetyistä hakusanoista (tarkoituksellisesti kohdennetut hakusanat, ei väärinkirjoitettuja hakusanoja)
- selvitys markkinointiarpajaisten käytöstä ja niissä tarjottavista palkinnoista
- selvitys bonusten ja muiden hyödykkeiden tarjoamisen kokonaismäärästä
- yleiskuvaus ulkomarkkinoinnin määrästä, sijainneista ja toteuttamistavoista sekä ulkomarkkinoinnin toteuttamisen periaatteista
- tieto televisiomarkkinoinnin, painetun median, sähköisen median ja radiotoiminnan mediakanavien ja mainosten lukumäärästä
- tieto viihdealan kanssa solmituista yhteistyösopimuksista, mukaan lukien julkisuuden henkilöiden kanssa solmituista yhteistyösopimuksista tai niitä vastaavista sopimuksista
- tieto tapahtumamarkkinoinnin lukumäärästä ja toteuttamistavoista
- kuvaus mittausten menetelmistä, joiden avulla toimiluvan haltija seuraa markkinoinnin vaikuttavuutta
- selvitys toimenpiteistä, joiden avulla on pyritty varmistamaan, etteivät alaikäiset ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt altistu markkinoinnille

Lisäksi markkinointiselvityksessä ilmoitetaan tiedot markkinoinnista aiheutuneista kuluista. Kulut ilmoitetaan sekä kokonaisuutena että erikseen yksilöitynä kululajeittain. Selvityksessä ilmoitettavia kuluja ovat ainakin toimiluvan haltijan markkinoinnista aiheutuvat tuotantokulut, mediatilan ostot, tapahtumamarkkinointiin käytetyt kulut, pelikuponkien esillepanoon ja asetteluun liittyvään rekvisiittaan käytetyt kulut sekä sponsorointisopimusten kulut.

Markkinoinnin tuotantokuluilla tarkoitetaan markkinoinnin suunnittelusta aiheutuneita kuluja. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi mainostoimistoille maksettavat mainonnan suunnittelukulut, markkinointimateriaalien painokulut ja vastaavat. Lisäksi markkinoinnin tuotantokuluiksi lasketaan toimiluvan haltijan oman henkilöstön palkkakulut siltä osin, kun kyse on nimenomaan markkinoinnin tehtäviin kohdennetusta työajasta. Kulut ilmoitetaan kokonaissummana. Mediatilan ostoilla tarkoitetaan esimerkiksi yleisölle näkyvästä mainostilan ostosta aiheutuneita kuluja. Kulut tulee ilmoittaa jaoteltuna peliryhmittäin aiheutuneisiin kuluihin, yrityskuvamainontaan ja asiakkuuteen liittyvään markkinointiin. Sponsorointisopimusten kulut ilmoitetaan niiden sopimusvuotta vastaavien kulujen osalta.

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

Markkinointiselvityksessä tulee eritellä kulut, jotka ovat aiheutuneet rahapelilain 3 §:n 1 momentin 18 kohdassa tarkoitettujen pelipisteiden ja niissä tarjottavien palveluiden markkinoinnista. Yksinoikeustoimiluvan haltijan tulee lisäksi eritellä kulut, jotka ovat aiheutuneet rahapelilain 3 §:n 1 momentin 16 ja 17 kohdassa tarkoitettujen pelikasinon ja pelisalin sekä niissä tarjottavien palveluiden markkinoinnista.

Markkinointiselvityksessä on kuvattava, minkälaisia pelikasinon, pelisalien ja pelipisteiden sekä niissä tarjottavien palveluiden markkinointitoimenpiteet ovat olleet.

Markkinointiselvityksessä ja sen liitteissä esitetyt kustannukset tulee ilmoittaa arvonnäköarvoiltaan.

3.5 Selvitys rahapelitoiminnan kehityksestä edelliseltä vuodelta

Rahapelilain 68 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan toimiluvan haltijan on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain selvitys rahapelitoiminnan kehityksestä edelliseltä vuodelta. Selvityksessä tulee kuvata toimiluvan haltijan rahapelitoimintaa ja siinä tapahtuneita muutoksia. Jos toimiluvan haltija on oikeushenkilö, jonka tilikausi on muu kuin kalenterivuosi, annetaan selvitys edelliseltä tilikaudelta.

Rahapelitoiminnan kehityksestä annettavaa selvitystä voidaan verrata aiemmin laaditun toimintasuunnitelman sisältöön. Selvityksessä tulee kuvata, mitkä rahapelitoimintaan ja myönnettyyn toimilupaan liittyvistä keskeisistä suunnitelmista ovat toteutuneet ja mitkä jääneet toteutumatta. Näitä ovat esimerkiksi muutokset yritysjärjestelyissä, rahapelivalikoimassa sekä asiamiestoiminnassa. Lisäksi rahapelitoiminnan kehityksestä annettavassa selvityksessä kuvataan liiketoiminnan kehitystä, kuten rahapelitoiminnan tuottojen ja asiakasmäärien kehitystä kunkin toimeenpanomuodon osalta.

Selvitys rahapelitoiminnan kehityksestä on toimitettava vuosittain viimeistään kuusi kuukautta tilikauden päättymisen jälkeen.

3.6 Omavalvontasuunnitelma ja selvitys toimenpiteistä rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi

Rahapelilain 68 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan toimiluvan haltijan on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain lain 35 §:n mukainen omavalvontasuunnitelma sekä selvitys niistä toimenpiteistä, joihin toimiluvan haltija on ryhtynyt rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi edellisessä vuonna. Jos toimiluvan haltija on oikeushenkilö, jonka tilikausi on muu kuin kalenterivuosi, laaditaan suunnitelma seuraavalle tilikaudelle ja selvitys annetaan edelliseltä tilikaudelta.

Omavalvontasuunnitelma ja selvitys pelihaittojen ehkäisemisestä ja vähentämisestä on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain seuraavan tilikauden alkuun mennessä.

Rahapelilain 35 §:n mukaan toimiluvan haltijan ja sen asiamiesten on laadittava kirjallinen omavalvontasuunnitelma toimintansa lainmukaisuuden noudattamisen varmistamiseksi, noudatettava sitä ja pidettävä sen toteuttamisesta kirjaa. Suunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja toimiluvan haltijan on huolehdittava siitä, että omavalvontaan

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

osallistuva henkilökunta tuntee rahapelilaissa säädetyt ja omavalvontasuunnitelmassa määrätyt velvoitteensa. Omavalvontasuunnitelmaan on lisäksi sisällytettävä selvitys huolenpitovelvollisuuden täyttämisestä.

Omavalvonnan ja omavalvontasuunnitelman avulla toimiluvanhaltija seuraa toimintansa lainmukaisuutta ja vastuullisuustoimiensa riittävyttä. Omavalvontavelvollisuus ulottuu toimiluvanhaltijoiden ohella myös toimiluvanhaltijan asiamiehiin sekä asiamiesten omavalvontaan osallistuvaan henkilökuntaan. Asiamiesten omavalvontasuunnitelmat tulee rahapelilain 35 §:n 2 momentin perusteella toimittaa valvontaviranomaiselle pyydettyä.

Toimiluvanhaltijan omavalvontasuunnitelmaan on sisällytettävä vähintään:

- riskiarvio, jossa tunnistetaan ja arvioidaan toimiluvanhaltijan omaan toimintaan ja kuhunkin pelaamisympäristöön liittyvät riskit
- kuvaus toimiluvanhaltijan sisäisistä prosesseista ja menettelytavoista, joilla lakisääteisten velvoitteiden toteutumista valvotaan
- kuvaus toimiluvanhaltijan vastuullisuustoimista sekä toimiluvanhaltijan oma arvio vastuullisuustoimien riittävydestä
- kuvaus keinoista, joilla varmistetaan, että alaikäiset tai erityisen haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt eivät altistu rahapelien markkinoinnille
- kooste omavalvonnan yhteydessä tehdyistä keskeisistä huomioista ja toimiluvanhaltijan toimenpiteistä niihin liittyen
- selvitys asiamiehille annetusta ohjeistuksesta omavalvonnan toteuttamiseksi
- kuvaus menettelytavoista, jolla toimiluvanhakija varmistaa oman henkilökuntansa sekä asiamiesten riittävän osaamisen rahapelilaista seuraavien velvoitteiden täyttämiseksi

Omavalvonnan toteuttamisessa on perusteltua kiinnittää huomiota etenkin rahapelilain 3 luvun säännöksiin rahapelien toimeenpanosta sekä lain 4 luvun säännöksiin rahapelien markkinoinnista. Fyysisissä toimipisteissä toimeenpantavien pelien osalta omavalvontamallissa korostuu etenkin ikärajalvonta, tunnistautuneen pelaamisen ja pelitilin henkilökohtaisen käytön varmistaminen sekä rahapeliautomaattien sijoittelua koskevien säännösten huomioiminen. Sähköisesti välitettävien rahapelien osalta omavalvontamallissa voidaan kiinnittää huomiota erityisesti rahapelilainsäädännöstä johtuvien velvoitteiden tunnistamiseen ennen pelien tuotantoon vientiä.

Omavalvontasuunnitelmassa voidaan tällöin kuvata esimerkiksi pelien testaus- ja hyväksyntäprosessit sekä toimiluvanhaltijan tarkistusmenettelyt, joilla varmistetaan, että toimiluvanhaltija pystyy tuottamaan ja toimittamaan valvonnan vaatimat datasisällöt määrätyllä tavalla.

Omavalvontasuunnitelmaan on sisällytettävä myös selvitys rahapelilain 34 §:ssä säädetyt huolenpitovelvollisuuden täyttämistä. Rahapelilain 34 §:n mukaan yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan on varmistettava, että pelaamisessa noudatetaan sosiaalisia ja terveydellisiä näkökohtia suojatakseen pelaajia liialliselta

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

pelaamiselta ja auttaakseen heitä vähentämään pelaamistaan silloin, kun siihen on aihetta.

Rahapelilaissa säädettyyn huolenpitovelvollisuuteen kuuluu liiallisen pelaamisen torjuminen jatkuvalla pelikäyttäytymisen seurannalla ja arvioinnilla. Toimiluvanhaltijoiden on seurattava pelaamisesta pelaajalle aiheutuvien rahapelihaittojen riskiä rahapelilain 36 §:n 1 momentin 3-7 kohdassa tarkoitettujen henkilötietojen automaattisen käsittelyn avulla ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin arvion perusteella havaittujen riskien ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Rahapelilain 31 ja 32 §:n mukaan toimiluvanhaltijoilla on esimerkiksi velvollisuus asettaa tarvittaessa rahapelien pelaamiselle toimeenpanomuoto-, peli- ja pelaajakohtaisia määrällisiä ja ajallisia rajoituksia sekä tarjottava pelaajalle mahdollisuus itse asettaa edellä mainittuja rajoituksia. Rahapelilain 36 §:n 2 momentin mukaan pelaajan pelaamista estävä tai rajoittava päätös ei kuitenkaan saa perustua pelkästään henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn

Huolenpitovelvollisuudesta annettujen säännösten mukaan toimiluvanhaltijan on määriteltävä yhteydenpitomenettelyt pelaajiin niissä tilanteissa, kun toimiluvanhaltija tunnistaa tai epäilee, että pelaajan pelaamisessa on kyse haitallisesta rahapelaamisesta. Lisäksi toimiluvanhaltijan on dokumentoitava kaikki pelaajiin kohdistetut huolenpityhteydenotot.

Toimiluvanhaltijalla on huolenpitomalliin sisältyvä velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin esimerkiksi silloin, jos haittojen riskien arviointi osoittaa pelaajan rahapelikäyttäytymisen muuttuneen selkeästi haitallisemmaksi. Haittojen arvioinnissa voidaan kiinnittää huomiota muun muassa asiakaskäyttäytymisen vakauteen, säännöllisyyteen ja toiminnan suunnitelmallisuutta kuvaaviin muuttujiin. Määrällisinä muuttujina arvioinnissa voidaan kiinnittää huomiota muun muassa pelaamiseen käytettyyn aikaan ja rahaan.

Henkilötietojen automaattisen käsittelyn avulla saatavia tietoja voidaan hyödyntää esimerkiksi sähköisen pelipalvelun sisällön automatisoinnissa. Arvion perusteella voidaan muun muassa valikoida tarjolle asetettavaa tuoteinformaatiota, rajoittaa digitaalista markkinointia ja vaikuttaa erilaisten pelaamisen hallinnan työkalujen nostamiseen esille pelipalvelussa. Lisäksi automaattisen tietojenkäsittelyn tuloksia voidaan hyödyntää valikoimalla asiakkaita, joihin otetaan yhteyttä arvion osoittaman riskin perusteella. Tapauksissa, joissa on tunnistettu tai epäillään haitallista pelaamista yksittäisen pelaajan kohdalla, voi toimiluvanhaltijan henkilöstö ottaa yhteyttä kyseiseen pelaajaan. Pelaajaan kohdistuvan yhteydenpidon ohella toimiluvanhaltija voi tehdä arviointia pelaamisen haitallisuudesta, ehdottaa toimenpiteitä pelaamisen rajoittamiseksi sekä tehdä tarvittaessa pelaamisen rajoittamiseen liittyviä yksittäispäätöksiä pelaajan puolesta.

Selvitykseen huolenpitovelvollisuuden toteuttamisesta on sisällytettävä vähintään:

- kuvaus siitä, millaisissa tilanteissa epäily haitallisesta pelaamisesta täyttyy ja miten erityisen haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät on huolenpitomallissa huomioitu (esim. nuoret aikuiset)

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

- kuvaus siitä, miten toimiluvanhaltija on hyödyntänyt peli- ja pelaajadataa huolenpitomallin toteuttamisessa
- kuvaus mahdollisista toimenpiteistä, joilla haitalliseen pelaamiseen puututaan (esim. automatisoidut toimenpiteet pelipalvelun sisältöön liittyen, huolenpitosoitot ja muut mahdolliset yhteydenotot, pelirajoitusten ehdottaminen pelaajalle, pelirajoitusten asettaminen pelaajan puolesta)
- kuvaus toimiluvanhaltijan puuttumiskynnyksestä eri huolenpitotoimenpiteiden käyttämiselle (toimiluvanhaltijan määrittelemät raja-arvot sille, milloin ja minkälaisien merkkien perusteella eri toimenpiteisiin ryhdytään)
- yhteydenpitomenettelyt pelaajiin niissä tilanteissa, joissa on tunnistettu tai epäillään haitallista pelaamista (kuka ottaa yhteyttä, missä tilanteissa ja mitä yhteydenpitokanavaa käyttäen)
- kooste toimiluvanhaltijan pelaajiin kohdistamista huolenpitotoimista (tilastot huolenpitoyhteydenottojen ja kevyempien viestinnällisten toimien lukumääristä ja käytetyistä viestintäkanavista)
- kooste pelaajan puolesta tehtyjen sekä pelaajan itse tekemien pelaamisen rajoittamispäätösten lukumääristä (tilastot peliostoista, pelitilin sulkemisista sekä pelaamiselle asetetuista peli- ja pelaajakohtaisista määrällisistä ja ajallisista rajoituksista)
- arvio eri huolenpitotoimenpiteiden vaikutuksista (sisällöllinen analyysi toteutetuista huolenpitotoimista ja niiden vaikutuksista sekä tilastollinen kooste esim. yhteydenottoihin vastaamisesta, otettujen peliestojen määristä, havaituista muutoksista pelikäyttäytymisessä)

Myös muuta selvitystä omavalvonnan ja huolenpitovelvollisuuden toteuttamisesta voidaan antaa.

Valvontaviranomainen valvoo huolenpitovelvollisuuden toteuttamista ja vastuullisuustoimien riittävyttä sekä muiden rahapelilaisissa säädettyjen velvoitteiden noudattamista. Lisäksi valvontaviranomainen valvoo toimiluvanhaltijan omavalvontaa.

3.7 Selvitys epäsäännöllisestä tai epäilyttävästä vedonlyönnistä, kilpailumanipulaatiotapauksista sekä kilpailumanipulaation torjuntatoimenpiteistä

Rahapelilain 68 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan toimiluvanhaltijan on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain selvitys epäsäännöllisestä tai epäilyttävästä vedonlyönnistä toimiluvanhaltijan vedonlyöntikohteissa, epäilyistä ja todetuista kilpailumanipulaatiotapauksista sekä kilpailumanipulaation torjuntatoimenpiteistä. Selvitys on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain viimeistään kuusi kuukautta tilikauden päättymisen jälkeen.

Rahapelilain 27 §:n mukaan vedonlyönnissä ei saa olla esimerkiksi sellaisia kohteita, joiden lopputulokseen voisi liittyä merkittävä riski väärinkäytöksistä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi pienimuotoiseen äänestämiseen tai muuhun kilpailuun liittyvät kohteet, joissa lopputulos ei ratkea urheilullisen lopputuloksen seurauksena. Vedonlyöntipelin

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

kohteena ei myöskään voi olla esimerkiksi kilpailun, turnauksen tai urheilulajin sääntöjen rikkomisesta seuraava seuraamus tai rangaistus, kuten esimerkiksi punainen tai keltainen kortti, pelirangaistus tai varoitus. Rahapelilain 48 §:n mukaan toimiluvanhaltijalla on oltava menettelytavat kilpailumanipulaation havaitsemiseksi ja estämiseksi. Lisäksi toimiluvanhaltijalla on oltava menettelytavat, joiden avulla pelaajat voivat ilmoittaa mahdollisista väärinkäytöksistä välittömästi toimiluvanhaltijalle.

Vuosittaisessa raportissa annetaan selvitys toimiluvanhaltijan vedonlyöntikohteissa havaitusta epäsäännöllisestä tai epäilyttävästä vedonlyönnistä sekä ilmoitetaan epäiltyjen ja todettujen kilpailumanipulaatiotapausten lukumäärä. Lisäksi raportissa on kuvattava toimiluvanhaltijan toimenpiteitä kilpailumanipulaation torjumiseksi. Kilpailumanipulaation torjuntatoimet voivat liittyä esimerkiksi vedonlyönnin kohdevalintaan, riskienhallintamenetelmiin sekä kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön manipulaation torjunnassa.

4 Raportointivelvollisuuden laiminlyönti

Rahapelilain 68 §:n 4 momentin mukaan valvontaviranomainen voi asettaa raportointivelvollisuuden tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon määräämisestä ja tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Rahapelilain 80 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimiluvanhaltijalle rikemaksun raportointivelvollisuuden rikkomisesta tai laiminlyönnistä. Lain 80 §:n 3 momentin mukaan rikemaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin. Rikemaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika. Määrättävä rikemaksu on vähintään 1 000 euroa ja enintään 100 000 euroa.

5 Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan 1.1.2027.

02.06.2025

Asia: POL-2025-77152

Poliisihallitus
Arpajaishallinto
Konepajankatu 2, PL 50, 11101 Riihimäki
Puhelin +358 295 480 181, poliisi.fi